

Společnost pro církevní právo

AKTUALITY

4/2020/1

Internetový zpravodaj Společnosti pro církevní právo
Praha – Brno – Olomouc – Stříbro

1. duben 2020 | 11. ročník

Svatý Otec František ke zpovědi

Česká biskupská konference publikuje na svých internetových stránkách www.cirkev.cz aktuální informace k současné situaci. Dne 30. března 2020 zveřejnila video s odpovědí svatého Otce Františka k možnosti zpovědi. Čtenářům přinášíme přepis českého překladu papežových slov, pronesených v italštině:

„Mnozí mi říkají: ‚Otče, kde mohu najít kněze, zpovědníka? Vždyť nemohu vycházet z domu!‘ Udělejte to, co říká katechismus. Je to velmi jasné: když nemáte možnost jít za knězem a vyzpovídat se, mluvíte s Bohem: On je Váš Otec! Z celého srdce jej prostě za odpuštění, vyslovte před ním svou lítost. Slibte mu: ‚Jak to bude možné, později se vyzpovídám, ale odpusť mi, prosím, už nyní.‘ A okamžitě obdržíte opět Boží milost. Jak nás učí katechismus: sami můžete obdržet Boží odpuštění, nemáte-li možnost setkat se s knězem. Dobře prožitý úkon lítosti, a naše duše se znovu stane bílou jako sníh.“

Záznam papežových slov je k dispozici [zde](#).

Jak těžká je ta letošní postní doba!

Ještě před pěti týdny, kdy jsme 26. února slavili Popeleční středu a s ní vstup do letošní postní přípravy na svátky Umučení a Vzkříšení našeho Pána, nás většina netušila, jak otřesné vnější podmínky budou průvodcem našeho postu. A jak zasáhnou stejnou měrou všechny, věřící i ty, kdo jsou víře vzdáleni. Zvláštním způsobem pak omezí věřící, kteří z důvodu ochrany před nákazou na dlouhou dobu ztratí možnost shromažďovat se k bohoslužbám.

Ale právě tyto ztížené podmínky nám dávají příležitost prohloubit svou víru, zmnožit modlitby, prožívat svou duchovní přítomnost ve svatém společenství věřících, adorat svého Pána přítomného v Nejsvětější svátosti i z větší vzdálenosti, i využívat možností dnešní techniky, že nám umožňuje duchovní přítomnost při bohoslužbách.

V tomto čísle Aktualit publikujeme dva pozdravy, které nám zaslali členové naší Společnosti ze západních Čech. První z nich je kratičké, potěšující kázání jáhna Církve československé husitské z Karlových Varů, bývalého námořníka Mgr. Jana Hájka. Druhý je text k rozjímání pro jednoho každého z nás, křížová cesta, kterou již dříve připravil arciděkan ve Stříbře Mgr. Jiří Hájek, a to už za svého dávného působení v římskokatolické farnosti u sv. Mikuláše a sv. Václava v Praze – Vršovicích.

jrt

Z kázání jáhna Mgr. Jana Hájka

Poslyšte kratičkový příběh z mého bývalého povolání, kdy jsem se jako námořní důstojník toulal světem daleko od domova a také – dá se to tak říci daleko – ale i blízko od Boha.

Jde o příběh mladého plavčíka, studenta námořní akademie, který se poprvé v životě nalodil na velkou školní plachetnici jménem Dar Pomorza. Jako všichni jeho kolegové, také i on si musel odbyť svou první plavbu na zaoceánském škuneru. Moře bylo neklidné, když mladý plavčík musel poprvé v životě vylézt do plachtoví a ještě výše nahoru na hlavní stěžeň. A tak – jak se moře vzdouvalo, tak i obrovská školní plachetnice se zvedala na hřebeni vln a zase se propadala do hloubky. Mladý plavčík měl závratě a bál se, že se neudrží a každým okamžikem musí spadnout dolů, do té příšerné hloubky, někam tam, odkud již není návratu. V tom na něho kapitán, který ho nespouštěl z očí, zavolal: „Dívej se výš, jenom nahoru!“ Ano, dívat se nahoru! To je recept, který i vás

uchrání před nebezpečím, že se propadnete do zoufalství, strachu, nebo deprese. Modlitba k Bohu je způsob, jak se dívat nahoru – k Tomu, který naše starosti a těžkosti zná. Současná a uspěchaná doba však nedává nikomu pokoje. Máme v hlavě termíny, které musíme stíhat, práci, kterou musíme do té doby udělat. Myšlenky v nás jen víří a je těžké se soustředit na modlitbu.

Nesmíme však zapomínat na to, že k Bohu budeme vždy jen tak blízko, jak sami chceme. Zklidněme tedy svoji mysl, pozastavme se alespoň na chvíli a pokusme se kormidlovat svůj život tak, abychom bezpečně dopluli do přístavu našeho domova.

Převzato z Karlovarského zpravodaje Krajské organizace KDU-ČSL, únor 2020.

Na obrázku Mgr. Jan Hájek

Pobožnost křížové cesty podle arciděkana Mgr. Jiřího Hájka

Obrázek zachycuje jejího autora, arciděkana Jiřího Hájka, při diecézní pouti konané 15. září 2018 v klášteře premonstrátů v Teplé u Mariánských Lázní u příležitosti 25. výročí založení Plzeňské diecéze. Při této příležitosti převzal P. Jiří z rukou diecézního biskupa plzeňského Mons. Tomáše Holuba křížšálovou plaketu za věrnou dlouholetou duchovní službu v diecézi.

*Arciděkan Jiří Hájek přebírá ocenění z rukou Mons. Tomáše Holuba.
Foto Soňa Píkrťová*

Pobožnost křížové cesty

P. Jiří Hájek

Úvodní modlitba

Pane Ježíši,

na křížové cestě vidíme velikost Tvého života a oběti. Sjednotil ses s námi natolik, že žiješ v každém z nás. S námi trpíš, s námi umíráš. Cesta životem je cesta křížová. Pojd' s námi a buď nám Šimonem i Veronikou. AMEN.

1. zastavení: Pilátův soud

Pane Ježíši,

Pilát vynesl rozsudek. Nikdo ze žalobců nepomyslel na to, že přijde chvíle, kdy bude každý z nich stát před soudem lidí, před soudem dějin a především před soudem Božím.

I my často stojíme u soudu: soudí nás lidé, posuzujeme se sami, jednou přijdeš soudit nás i Ty.

V této chvíli voláme: ROZPOMEŇ SE NA NÁS, PANE.

Až shromáždíš lidi ze všech konců světa –

Až se začnou pohybovat nebeská tělesa –

Až staneme před Tvým soudem –

Až nás bude svědomí obviňovat ze zlých skutků –

Až Tě uvidíme přicházet ve slávě s nebeskými anděly –

Až začneš oddělovat dobré od zlých –

Až budeme očekávat Tvůj rozsudek –

Smiluj se, Pane; odprošujeme Tě a prosíme o Tvou milost a milosrdenství, neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. AMEN.

2. zastavení: Ježíšův kříž

Spasiteli,

podrobuješ se vladařovu rozsudku. Ochotně přijímáš kříž. Jak se to liší od našeho přijímání kříže života.

Voláme k Tobě: SMILUJ SE NAD NÁMI, PANE

Když se kříže bojíme –

Když kříž odmítáme a utíkáme před ním –

Když se nám kříž zdá těžký a nesnesitelný –

Když se neochotně podrobujeme Tvé vůli –
Když si myslíme, že trpíme nespravedlivě –
Když chceme jít za Tebou jen slovy a ne skutky –

Pane, uč nás, co znamená „kdo chce jít za mnou, vezmi svůj kříž a následuj mne“, neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. AMEN.

3. zastavení: Ježíšův první pád

Vykupiteli,
nemohl jsi kříž unést. Upadl jsi pro slabost těla. I my často padáme pod křížem života pro slabost těla i duše. Prosíme Tě:

BUĎ S NÁMI, PANE JEŽÍŠI

Když naříkáme nad svými bolestmi –
Když padáme pod tíhou kříže –
Když se proti Tobě bouříme –
Když nechceme povstat a jít dál –
Když se stydíme za své poklesky a hříchy –
Když hříchy zlehčujeme a pády všelijak omlouváme –

Dej nám sílu nejen odhodlaně nastoupit cestu za Tebou, a přes všechny pády, nevěrnosti a hříchy znovu povstávat a vytrvat, neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. AMEN.

4. zastavení: Pán Ježíš potkává Pannu Marii

Pane,
ze všech stran na Tebe hledí nepřátelské obličejce. Zaryté a zatvrzelé. Pohled Tvé Matky byl jiný – útěšný a povzbuzující. Voláme k Tvé Matce:

ORODUJ ZA NÁS, KRÁLOVNO MUČEDNÍKŮ

Ve chvílích bolesti –
Při práci pro naše bližní –
Při návštěvách nemocných –
Při setkání s lidskou bolestí –
Kdykoliv náš pohled má povzbudit a dát naději –
Kdykoliv svého bližního odmítáme –
Kdykoliv trpíme zlem, které dělají druzí –

Buď při nás, Panno Maria, neboť chceme potkávat Tvého Syna v každém člověku a rozdávat radost, která by byla odleskem nebeského ráje, kde Tvůj Syn kraluje po všechny věky věků. AMEN.

5. zastavení: Pán Ježíš potkává Šimona

Pane Ježíši,
nezůstal jsi bez pomoci. Přinutili Šimona, aby Ti pomohl nést kříž. I nám dáváš na cestu životem pomocníky. Od svého narození jsme byli v péči rodičů, kněží, učitelů, příbuzných, kamarádů a přátel. Za všechny Tě prosíme:

DEJ JIM VĚČNÝ ŽIVOT

Našim rodičům za lásku, péči a starostlivost –
Našim sourozencům za kamarádství, pomoc a rodinné společenství –
Biskupům, kněžím a katechetům za hlásání Božího slova –
Přátelům za duchovní sblížení, za radu a slova povzbuzení –
Manželům a manželkám za práci, obětavost, lásku a radost manželského života –
Všem, kteří nám v životě jakkoliv pomohli –

Odplat', Pane, všem našim dobrodincům věčným životem, neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. AMEN.

6. zastavení: Pán Ježíš potkává Veroniku

Statečná žena stojí před Tebou, Pane, a nabízí Ti pomoc. Je to pomoc velmi nepatrná. Přiznáváme se k duchovní slepotě, která nám brání vidět dobro v maličkostech. Voláme k Tobě:

VYSVOBOĎ NÁS, PANE

Od nelásky a nenávisti –
Od nevděčnosti a pohrdání nepatrnými službami –
Od bázlivosti a nestatečnosti –
Od smutku a sobeckosti –
Od vychloubání, ješitnosti a pýchy –
Od zatvrzelosti a pokrytectví –
Od lakoty a závisti –
Od mravní špíny a nečistoty –

Vysvobod' nás, Pane, ode všeho, co nám brání přiblížit se k Tobě. Chceme se podobat Veronice, abychom byli Tebou odměněni ve věčné slávě, kde žiješ a kraluješ na věky věků. AMEN.

7. zastavení: Ježíšův druhý pád

Pane Ježíši,

nezůstalo při jednom pádu. Ani v našem životě tomu není jinak. Ovšem Ty padáš proto, že jsi slabý, my padáme do hříchu, protože jsme líní a lhostejní. Voláme k Tobě:

PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS

Osvěť nás, abychom poznali hříšnost zatvrzelosti a ved' nás k pokání –
Osvěť nás, abychom poznali hříšnost pokrytectví a ved' nás k opravdovosti –
Osvěť nás, abychom poznali hříšnost náladovosti a ved' nás k trpělivosti –
Osvěť nás, abychom poznali hříšnost lenosti a ved' nás k připravenosti –
Osvěť nás, abychom poznali hříšnost nedůslednosti a ved' nás k vytrvalosti –
Osvěť nás, abychom poznali hříšnost roztrpčenosti a ved' nás k radosti –
Osvěť nás, abychom poznali hříšnost povrchnosti a ved' nás ke svatosti –
Neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. AMEN.

8. zastavení: Pán Ježíš potkává jeruzalémské ženy

Pane Ježíši,

ženy velmi dobře poznávají Tvé hrozné postavení. Chtějí Ti pomoci. Jsou bezmocné, proto ze soucitu pláčou. Planý soucit odmítáš, neboť nepomáhá. Chceš změnu srdce. Voláme k Tobě:

ODPUSTĚ NÁM, PANE

Náš planý soucit s trpícím bližním –
Prázdňá slova útěchy –
Naši neochotu opravdově pomoci –
Neschopnost vidět bídu kolem nás –
Zlou vůli ubližovat –
Smutek, který rozséváme –
Povýšenost, když se nám daří dobře –
Malomyslnost, když trpíme –

Pane, chceš naši spásu, ale neuděláš to bez nás a našeho pokání. Změň naše srdce, neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. AMEN.

9. zastavení: Ježíšův třetí pád

Náš Vykupiteli,

bolestný průvod je již téměř u konce a ještě jeden bolestný pád. Je naděje, že dojdeš až na Kalvárii? Každý náš nový pád v nás podlamuje důvěru, že dojdeme k Tobě. Proto voláme:

CHCEME V TEBE DŮVĚŘOVAT

Když upadáme a hřešíme –
Když pocítujeme slabost –
V opuštěnosti a nemoci –
V pokušení a v boji s hříchem –
V temnotách i radostech –
V pochybnostech, zda nás přes naše vzpoury ještě miluješ –
Když na nás doléhá zloba druhých –
Když se obáváme, že nás zavrhneš –

Dobrotivý Ježíši, vlij do naší duše důvěru v Tebe, neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků.
AMEN.

10. zastavení: Příprava na ukřižování

Jsme u cíle. Konečně by sis, Pane, mohl odpočinout. Ale teď teprve začne to nejhorší. Ukřižování. Podávají Ti hořký nápoj, ale Tvoje duše nezahořkne. Naopak. S velkodušností se nabízíš Otci jako smírná oběť. Tolikrát máme v duši hořkost místo lásky, tolikrát ji způsobili druzí svou tvrdostí a necitelností. Místo omluv a výmluv voláme:

ODPROŠUJEME TĚ, PANE

Za tvrdost těch, kteří druhým ubližují –
Za hořkost, kterou jsme druhým zaseli do srdce –
Za krutost a necitelnost –
Za touhu po odpočinku, na který jsme neměli nárok –
Za nevíru a zoufalství –
Za duchovní bídu, kterou jsme zavinili –
Za odmítání svátostí –

Pane Ježíši, dej nám svou radost i ve chvíli, kdy se budeme připravovat na smrt, neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. AMEN.

11. zastavení: Ježíšovo ukřižování

Náš Spasiteli,
přibíjejí Tě na kříž. Jako beránek jsi kladen na oltář a následuje první pozdvihování. Tvá láska k nám Tě přivedla na kříž. Nemilujeme Tě tak, jak si zaslouhuješ. Proto k Tobě voláme:

DEJ, AŽ TĚ VÍCE MILUJEME

Když trpíme –
Když nás lidé pronásledují –
Když jsme zklamáni a zrazeni –
Když prohráváme a ustupujeme –
Když se modlíme, pracujeme a odpočíváme –
Když se nám daří dělat dobré skutky –
Když vítězíme nad zlem –

Miluj nás, Pane, a rozněcuj naši malou lásku, abychom Tě milovali nade všechno, neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. AMEN.

12. zastavení: Ježíšova smrt

Pane,

Tvoje smrt je i naší smrtí; je smrtí za nás a místo nás. Uvěřili jsme v tuto pravdu, neboť jsi ji dokázal svým životem. Posilni naši víru. Voláme k Tobě:

VĚŘÍME V TEBE, PANE

Ty jsi pravý Bůh a pravý člověk –
Ty jsi jednorozený Syn Boží –
Ty ses nám ve všem podobal kromě hříchu –
Tys zemřel na kříži, abys nás vykoupil –
Tvoje oběť se nekrvavě zpřítomňuje při mši svaté –
Tys pod způsobou chleba a vína přítomen mezi námi –
Ty k nám promlouváš ve svém evangeliu –
Ty nám posíláš svého svatého Ducha –
Ty k nám mluvíš ve své církvi –
Tys naše záchrana a jediná naděje –

Věříme v Tebe, Pane, pomoz naší slabé víře, neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků.
AMEN.

13. zastavení: Ježíšovo mrtvé tělo na klíně Matky

Svatá Panno,

pomalou složili Ježíšovo tělo na Tvůj klín. Není smutnější chvíle. Ten, kterému jsi dala pozemský život, dal věčný život nám. I náš pozemský život skončí; pros za nás hříšné v hodinu naší smrti, stůj pod naším křížem, přijmi nás do svého náručí.

Voláme k Tobě: UKAŽ NÁM SVÉHO SYNA

Až dokončíme pouť svého života –
Až budeme opouštět svět –
Až se nebudeme moci modlit –
Až přestaneme vnímat své okolí –
Až se k nám bude blížit satan, aby nám připomněl naše hříchy –
Až zdáli uslyšíme přísný hlas Soudce –
Až Bůh bude vážit naše skutky –

Maria, naše Ochránkyně, přijmi nás do sboru svatých, kde zní sláva Otci i Synu i Duchu svatému po všechny věky věků. AMEN.

14. zastavení: Ježíšův pohřeb

Pane,
ještě není konec, i když je hrob zapečetěn. Poslední slovo řekneš, až vstaneš z mrtvých. Ve chvíli, kdy jsme se zastavili u Tvého hrobu, voláme:

DĚKUJEME TI, PANE, JEŽÍŠI

Za Tvé narození –
Za Tvé mládí a Tvůj život –
Za Tvé zázraky –
Za Tvé přísliby –
Za Tvou Matku –
Za Tvou církev –
Za naše biskupy a kněze –
Za dobu, ve které žijeme –
Za dary, které dáváš celému světu –

Vzdáváme Ti díky, Pane, za všechna Tvá dobrodiní, vždyť co máme dobrého, máme od Tebe, který žiješ a kraluješ po všechny věky věků. AMEN.

Závěrečná modlitba

Pane a Bože, cesta do nebe je trnitá a kamenitá. Poznali jsme však, že stojí za to po ní jít. Drž nás, ať z ní nesejdeme, abychom Tě mohli s Pannou Marií a se všemi svatými chválit po všechny věky věků. AMEN.

Odešel Dr. iur. Richard Buchsbaum

Obdrželi jsme smutnou zprávu, že 20. března 2020 v Bonnu zemřel ve věku nedožitých 90 let čestný člen Společnosti pro církevní právo a náš velký přítel Dr. Richard Buchsbaum, emeritní ministerský rada spolkového ministerstva stavebnictví. Narodil se roku 1930 v Brně. Jeho životním dílem bylo vybudování systému příspěvků na bydlení pro rodiny s větším počtem dětí na celém území Spolkové republiky. Na toto téma přednášel v rámci 11. večera SPCP v Praze dne 24. dubna 1996. Prožil šťastné manželství, byl otcem deseti dětí. Miloval hudbu a byl schopným varhaníkem. Hrál na varhany nejen v kostele, ale i doma, kde dirigoval rodinnou kapelu. Svými kontakty přispěl Společnosti pro církevní právo, zejména v prvních letech její existence, k jejímu rozšíření a známosti. Ve svém příbytku na okraji Bonnu hostil řadu návštěvníků z Československa. I představitelé naší Společnosti byli u něho několikrát na návštěvě, naposledy v březnu 2017.

R. I. P.

Z nové literatury

OPATRŇY, Michal, KOZÁK Jaroslav, LAŇKA, Jiří, MÍČKA, Roman, *Východiska a perspektivy duchovní služby u policie*, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, České Budějovice, 2012, 175 s., ISBN 978-80-7394-391-2.

PADEVĚT, Jiří, *Komunistické lágry, Tábory nucené práce, nápravně pracovní tábory, pracovní útvary vězňů a internační místa duchovních 1948–1962*, Academia, Praha, 2019, 310 s., ISBN 978-80-200-2977-5.

PILKNEROVÁ, Inka, *Manuál pro vězně aneb Vše, co potřebujete vědět o životě za mřížemi*, Powerprint, s.r.o., Praha, 2020, 65 s., ISBN 978-80-7568-189-8.

SÖDING, Thomas, *Boží Syn z Nazareta, Ježíš v novozákonních spisech*, Vyšehrad, Praha, 2020, 410 s., ISBN 978-80-7601-278-3.

Periodikum Aktuality Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc – Stříbro vydává a rozesílá Společnost pro církevní právo, Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3.

Fotografie na titulní straně: nově opravený kostel sv. Vavřince a hřbitov ve Slavicích u Stříbra. Foto František Kratochvíl

Šéfredaktor: P. Jiří Rajmund Tretera OP
Zástupce šéfredaktora: Záboj Horák
Redakční rada: Vojtěch Círus, Tomáš Grundza, Jakub Nagy, Jan Svatoš, Marek Novák
Úprava fotografií: Antonín Krč

Starší čísla online: spcp.prf.cuni.cz/aktuality. Aktuality vycházejí dvakrát měsíčně.
spcp@prf.cuni.cz

ISSN 2336-5595